

DAiL/0537/08.25/DW

Pan Jurand Drop
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
(mail: kancelaria@mf.gov.pl)

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 21 lipca 2025 roku dotyczące Projektu ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (druk UD257 - Rządowe Centrum Legislacji) uprzejmie informujemy, że jako Platforma Firm Audytorskich przeprowadzających badania ustawowe jednostek zainteresowania publicznego w ramach Pracodawców RP (nazwa skrócona „Platforma Audytorzy JZP”) przekazujemy swoje uwagi dotyczące tego projektu.

Kwestie poruszone w projekcie zmian obejmują zagadnienia, z którymi borykają się firmy audytorskie, w tym członkowie Platformy Audytorzy JZP. W kwestiach ważnych dla członków, Platforma Audytorzy JZP wydała siedem stanowisk, tematyka których jest opisana w załączniku 1, a pełna treść została udostępniona na [naszej stronie postulatów](#). Stanowiska te przedstawiają szczegółowo perspektywę firm audytorskich działających w sektorze JZP i nasze zrozumienie korzyści, które mogliby odnieść inni interesariusze w skutecznym wdrożeniu proponowanych zmian.

Jedno z wydanych przez nas stanowisk (Skalowalność i mediacja) dotyczy kwestii poruszonych w projekcie zmian. Zaproponowane w tym projekcie brzmienie art. 190 wprowadza koncepcję naruszeń o znikomej wadze, których ocena istotności ma być pozostawiona Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (PANA). Jest to wyjście naprzeciw niektórym kwestiom podnoszonym w stanowisku Platformy Audytorzy JZP, jednak zmiana wynikająca z nowelizacji – zdaniem członków Platformy – nadal nie zapewnia poprawnej implementacji Dyrektywy, w szczególności art. 29 i 30.

CZŁONKAMI ZAŁOŻYCIELAMI SĄ:

Dlatego problemy podnoszone w naszym stanowisku nie przestają być aktualne. Rozumiemy jednak, że całość tego zagadnienia wymaga bardziej systemowego podejścia, a zaproponowana w projekcie zmiana adresuje jedynie najpilniejsze potrzeby i to z punktu widzenia organu nadzoru, tj. możliwość zaniechania przez niego wszczynania postępowania w przypadku zidentyfikowania naruszeń o znikomej szkodliwości. Ponieważ treść tej zmiany nie stoi w sprzeczności z ogólnym kierunkiem w jakim uważamy, że powinno się podążać – to nie wnosimy do tej propozycji uwag, licząc jednak, że większa zmiana systemowa zostanie wkrótce przedyskutowana zgodnie z deklaracjami złożonymi ze strony Ministerstwa Finansów. Nie zgłaszając dalszych uwag do tych zapisów zwracamy uwagę, że obowiązujący przepis dotyczący procedury wszczynanej przeciwko członkom m. in. Komitetów Audytu oraz Rad Nadzorczych nadal cechuje się automatyzmem wszczynania procedury bez względu na wagę naruszenia, co jest sprzeczne z naszą koncepcją oceny skalowalności naruszeń. Nasze przemyślenia dotyczące tej kwestii zawarliśmy w załączniku 3.

Inne wydane przez nas publiczne stanowisko (Biała lista) dotyczy ograniczeń zawartych w art. 136 ust. 1 i 2 ustawy). Zgłoszony przez Ministerstwo projekt ustawy wprowadza zmianę w wyżej wymienionym przepisie, dopuszczając do listy usług dozwolonych „potwierdzenie spełnienia warunków zawartych umów kredytowych lub innych umów związanych z finansowaniem”. Brak takiej usługi na liście usług dozwolonych w stopniu znaczącym utrudnia funkcjonowanie jednostek zainteresowania publicznego, co zgłaszaliśmy uprzednio w dyskusjach prowadzonych z Ministerstwem Finansów. Dlatego ze zrozumieniem przyjmujemy zmianę w kierunku dopuszczenia świadczenia takiej usługi i nie wnosimy uwag do proponowanego punktu. Tym niemniej jednak konieczność uzupełniania białej listy o usługi wynikające ze zmieniających się warunków gospodarczych (jak konieczność raportowania do kredytodawców wskaźników niefinansowych) pokazuje, że filozofia sztywnego ustawowego ustalania listy usług dozwolonych dla badanych JZP jest rozwiązaniem wadliwym i szkodliwym dla efektywnego funkcjonowania rynku usług audytorskich oraz dla badanych jednostek. Dlatego nasze stanowisko proponujące zamianę białej listy na powszechnie stosowany w Unii Europejskiej mechanizm tzw. czarnej listy (listy usług zakazanych dla badającego sprawozdanie finansowe JZP) pozostaje nadal w pełni aktualne. Żywimy wielką nadzieję, że Ministerstwo Finansów zainicjuje szeroką debatę na ten temat.

Jedną z ważnych kwestii poruszonych w przedstawionym przez Ministerstwo projekcie jest procedura składania oświadczeń o niezależności biegłego rewidenta, członków zespołu badającego oraz firmy audytorskiej. Dyskutując w ramach członków Platformy Audytorzy JZP rozważaliśmy konieczność wydania stanowiska w tej sprawie. Kwestia ta jest wysoce uciążliwa dla funkcjonowania całej branży audytorskiej, ale w szczególności członkowie Platformy Audytorzy JZP operujący w większej skali odczuwają dotkliwie niepraktyczność istniejących przepisów, nieuwzględniających realiów oraz złożoności pracy na badaniach wymagających zaangażowania dużej liczby członków zespołu audytowego, a także współpracy z audytorami działającymi w innych krajach. Kwestie te przedstawiciele firm audytorskich wielokrotnie zgłaszali Ministerstwu Finansów, między innymi podczas dyskusji na komisji sejmowej w dniu 7 listopada 2024 r. uzyskując deklaracje, że sprawa ta zostanie uregulowana tak, aby składanie oświadczeń o niezależności było procesem efektywnym i współgrającym z systemami zarządzania jakością istniejącymi w firmach audytorskich. Oczekując spełnienia tych deklaracji członkowie Platformy Audytorzy JZP zdecydowali o niewydawaniu odrębnego stanowiska w tej sprawie.

Przedstawiony projekt zmian - zgodnie z Oceną Skutków Regulacji – ma być deregulacją polegającą na *“zmniejszeniu obciążeń w zakresie składania oświadczeń o niezależności biegłych rewidentów, firm audytorskich oraz członków zespołu wykonującego badanie lub atestację sprawozdawczości*

zrównoważonego rozwoju”. Zdaniem członków Platformy Audytorzy JZP cel ten nie został osiągnięty w ramach zaproponowanych zmian.

Przedstawiona zmiana choć wydaje się rozwiązywać niektóre z uciążliwości (składania przez członków zespołu badającego oświadczeń wyłącznie w formie papierowej lub przy użyciu elektronicznego podpisu kwalifikowanego), nie rozwiązuje wszystkich wątpliwości interpretacyjnych (np. składanie oświadczeń o niezależności w imieniu firmy audytorskiej przez osoby inne niż członkowie zarządu) oraz rodzi nowe potencjalne wyzwania zarówno dla firm audytorskich, jak i dla organu nadzoru (przykładowo – co w praktyce ma oznaczać udokumentowanie niezależności członków zespołu badającego wydane przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską przed rozpoczęciem badania?). O kwestiach tych szczegółowo piszemy w załączniku 2. Dlatego zdaniem członków Platformy Audytorzy JZP, zaproponowana zmiana rodząc problemy w nowych obszarach nie stanowi realnej deregulacji. Członkowie Platformy Audytorzy JZP stoją na stanowisku, że utrzymanie obowiązku składania odrębnych oświadczeń o niezależności biegłego rewidenta oraz firmy audytorskiej jest zbędną nadregulacją. Należy wziąć pod uwagę, że niezależność kluczowego biegłego rewidenta, członków zespołu badającego oraz firmy audytorskiej jest wielokrotnie potwierdzana pisemnie (np. w sprawozdaniu z badania), o czym mowa szczegółowo w załączniku 2. W rezultacie składanie odrębnego, pisemnego oświadczenia o niezależności nie służy żadnym innym celom za wyjątkiem spełnienia formalnego wymogu w oczach organu nadzorującego funkcjonowanie audytorów, czyli PANA. Członkowie Platformy Audytorzy JZP pragną też jednoznacznie wskazać, że składanie odrębnego oświadczenia o niezależności w formie zaproponowanej w projekcie zmian nie zmniejsza w żadnym stopniu ryzyka badania i nie jest skutecznym środkiem do eliminacji naruszeń niezależności.

Załącznik 2 przedstawia nasz punkt widzenia na kwestie zachowania niezależności przez członków zespołu badającego. Zdaniem członków Platformy Audytorzy JZP efektywnym sposobem zaadresowania kwestii dokumentowania niezależności członków zespołu badającego (w tym kluczowego biegłego rewidenta) i firmy audytorskiej jest wykorzystanie procedur wbudowanych w funkcjonowanie narzędzi stosowanych w firmie audytorskiej (np. systemu rejestracji czasu pracy lub systemu dokumentowania badania) działających w oparciu o rozwiązania cyfrowe, z wykorzystaniem nowoczesnych systemów identyfikacji i zabezpieczeń typowych dla funkcjonowania firm audytorskich.

Z powyższych powodów proponujemy wykreślenie art. 74 ust. 2 w całości oraz niewprowadzanie w to miejsce innych regulacji, za wyjątkiem tych, które zostały zaproponowane jako uzupełnienie procedur w ramach systemu zarządzania jakością firmy (dodanie pkt. 2a w art. 64 w ust. 1), przy czym naszym zdaniem procedury takie powinny obejmować również kluczowego biegłego rewidenta (obecny zapis wyłącza go z tej procedury).

Nawiązując do szerokiej problematyki niezbędnych zmian w przepisach dotyczących audytorów, Platforma Audytorzy JZP wydała także pięć innych stanowisk opisanych w załączniku 1, których tematyka nie jest zaadresowana w przedstawionym przez Ministerstwo projekcie zmian ustawy. Jak jednak rozumiemy, jego celem jest tzw. „szybka deregulacja” w kwestiach, które zdaniem Ministerstwa oraz organu nadzoru można sprawnie i szybko przeprowadzić na drodze legislacyjnej. Niektóre z zaproponowanych przez nas zmian (np. te dotyczące konfliktu Prawa zamówień publicznych z Ustawą o Biegłych Rewidentach i Ustawą o Rachunkowości) można by również wprowadzić w podobnym, zainicjowanym przez Ministerstwo procesie, co oznaczałoby faktyczną, szybką i skuteczną deregulację. Tym niemniej jednak, jeżeli nie ma takiej możliwości, to mamy nadzieję, że wszystkie zgłoszone przez nas stanowiska zostaną zaadresowane w najszybszym możliwym terminie.

Na koniec pragniemy raz jeszcze podkreślić, że u podstaw naszego działania leży założenie, że zmiany przepisów powinny być korzystne dla wszystkich zainteresowanych, dlatego liczymy na możliwość dialogu z Ministerstwem Finansów, jak też z innymi organami, podmiotami i grupami społecznymi, których dotyczą kwestie funkcjonowania rynku usług audytorskich.

Z poważaniem,

Tomasz Konieczny

Przewodniczący Platformy Audytorzy JZP

Warszawa, 21 sierpnia 2025 r.

Załącznik 1 - Informacja na temat Stanowisk Platformy Audytorzy JZP (te stanowiska, które dotyczą kwestii poruszonych w projekcie zmian zaznaczone na szaro)

Skrócona nazwa	Dotyczy
Skalowalność i mediacja	Utrudnionej efektywności procesu sprawowania nadzoru nad rynkiem usług audytorskich i funkcjonowaniem firm audytorskich wynikającej z: (i) ograniczonych prawnie możliwości stosowania mechanizmu skalowalności przez organ nadzoru w sprawach ewentualnych naruszeń przepisów przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie; oraz (ii) braku zachęt legislacyjnych do efektywnego stosowania mechanizmu mediacji w rozwiązywaniu kwestii spornych pomiędzy organem nadzoru, a biegłym rewidentem/firmą audytorską, co łącznie stanowi problem dla firm audytorskich, ale też, naszym zdaniem, dla sprawnego funkcjonowania nadzoru.
Biała lista	Utrudnień w rozwoju polskiego rynku usług audytorskich, polskich podmiotów oraz praktycznych problemów dla naszych klientów i ich organów spowodowanych dodatkowymi ograniczeniami (ponad wymogi UE, które funkcjonują prawie we wszystkich krajach Unii) narzuconymi przez polską ustawę w odniesieniu do usług dozwolonych świadczonych przez audytora na rzecz badanych jednostek zainteresowania publicznego (zawartymi w art 136 ust. 1 i 2 ustawy).
Język dokumentacji	Utrudnienia działania firm audytorskich i utrudnienia efektywnego funkcjonowania nadzoru wynikających z ustawowych wymogów dotyczących stosowania języka polskiego przez firmy audytorskie.
Nieważność badania	Ryzyk dla funkcjonowania badanych jednostek (w tym w szczególności jednostek zainteresowania publicznego) i ich organów oraz badających ich firm audytorskich wynikających z zapisów legislacyjnych dotyczących nieważności badania z mocy prawa.
PZP vs. UoBR i UoR	Utrudnień w efektywnym funkcjonowaniu rynku usług audytorskich spowodowanych sprzecznościami między zapisami Ustawy o biegłych rewidentach i Ustawy o rachunkowości oraz zapisami Prawa zamówień publicznych (które jest obligatoryjnie lub dobrowolnie stosowane przez naszych klientów).
Limit wynagrodzenia	Wątpliwości interpretacyjnych dotyczących stosowania europejskiego mechanizmu ograniczenia wynagrodzenia za usługi dodatkowe świadczone przez audytora jednostki zainteresowania publicznego (tzw. <i>fee cap</i>) i wynikające stąd problemy dla badanych jednostek oraz dla sprawnego funkcjonowania i rozwoju polskich firm audytorskich.
Usługi zabronione	Niektórych ograniczeń narzuconych przez UoBR dotyczących usług biegłego rewidenta (art. 69 ust. 9) i wynikających z tego problemów oraz wątpliwościach zarówno dla firm audytorskich, badanych podmiotów jak też innych interesariuszy.

Link do strony zawierającej stanowiska <https://pracodawcyrp.pl/aktualnosci/postulaty>.

Załącznik 2 - Szczegółowa analiza propozycji zmiany art 74 ust 2 i 3 oraz przedstawienie propozycji Platformy Audytorzy JZP wraz z uzasadnieniem.

Zaproponowana w projekcie zmiana:

w art. 74:

a) *ust. 2 otrzymuje brzmienie:*

„2. Firma audytorska i kluczowy biegły rewident przed przystąpieniem do badania składają oświadczenia dotyczące niezależności w zakresie:

1) spełniania odpowiednio przez firmę audytorską i kluczowego biegłego rewidenta wymogów niezależności, o których mowa w art. 69–73, oraz

2) udokumentowania spełnienia przez członków zespołu wykonującego badanie, innych niż kluczowy biegły rewident, wymogów niezależności zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 64 ust. 1 pkt 2a.”,

b) *dodaje się ust. 3 w brzmieniu:*

„3. Oświadczenia dotyczące niezależności, o których mowa w ust. 2, opatruje się podpisem własnoręcznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.”;

Wątpliwości Platformy Audytorzy JZP co do propozycji:

Przedstawiona zmiana choć wydaje się rozwiązywać niektóre z uciążliwości (składania przez członków zespołu badającego oświadczeń wyłącznie w formie papierowej lub przy użyciu elektronicznego podpisu kwalifikowanego), nie rozwiązuje wszystkich wątpliwości interpretacyjnych oraz rodzi nowe potencjalne wyzwania zarówno dla firm audytorskich, jak i dla organu nadzoru takie jak:

- z treści proponowanego przepisu nie wynika jasno, kto może złożyć oświadczenie w imieniu firmy audytorskiej. Kwestia tego, kto jest umocowany do składania oświadczenia o niezależności firmy audytorskiej była i jest przedmiotem rozlicznych sporów pomiędzy firmami audytorskimi i organem nadzoru. Wbrew logice funkcjonowania firmy audytorskiej, w której zarząd zwykle jest nieliczny, a procedury dotyczące niezależności są delegowane na niższy poziom kierownictwa, nadzór stoi na twardym stanowisku, że oświadczenie w imieniu firmy może wydać tylko i wyłącznie członek zarządu (a nie może tego uczynić np. prokurent albo biegły rewident, upoważniony do tego przez zarząd jako pełnomocnik i wyposażony w dostęp do odpowiednich informacji i posiadający odpowiednie narzędzia). Propozycja zmian nie rozwiązuje tych niejednoznaczności.
- składanie oświadczenia o udokumentowaniu niezależności członków zespołu audytowego przed przystąpieniem do badania jest wysoce niepraktyczne, biorąc pod uwagę, że pierwsze czynności badania są zwykle przeprowadzane kilka miesięcy przed rozpoczęciem badania /badania wstępnego, a to oznacza, że nieuniknione mogą być zmiany składu tego zespołu

audytorskiego, w szczególności na niższych szczeblach. W istocie zaproponowane oświadczenie sprowadza się do biurokratycznego potwierdzenia stanu, o którym wiadomo, że będzie podlegał znaczącym zmianom. Nie jest jasne jak biegły rewident oraz firma audytorska mają się zachowywać w sytuacji, gdy taka zmiana nastąpi - to znaczy, czy oznacza to konieczność uaktualnienia wyżej wymienionego oświadczenia. Gdyby taką interpretację przyjął organ nadzoru, oznaczałoby to konieczność uaktualniania dwóch oświadczeń (jednego przez biegłego rewidenta, drugiego przez firmę audytorską), w skrajnych przypadkach nawet kilkadziesiąt razy w trakcie trwania badania,

- nie jest jasne, jak oświadczenie dotyczące członków zespołu badającego ma się do procedur badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego - zawierającego dane jednostek zagranicznych podlegające badaniu przez zespoły audytorskie z innych krajów lub w przypadku, gdy procedury badania wykonywane są przez osoby pracujące w zagranicznych centrach usług wspólnych.

Propozycja Platformy Audytorzy JZP

Uważamy, że realną deregulacją jest usunięcie w całości art. 74 ust. 2 przy jednoczesnym odpowiednim podkreśleniu wagi rozwiązań systemowych w zakresie oceny i monitorowania niezależności zgodnie z KSKJ1.

Dlaczego nasza propozycja lepiej rozwiązuje problem dokumentowania niezależności?

Proponowane w nowelizacji zmiany modyfikujące zapisy art. 74 ust. 2 zmierzają w praktyce do formalnego rozbudowania obowiązków składania oświadczeń, nie stanowiąc żadnej deregulacji – przeciwnie, wprowadzają mechanizmy, które są nieproporcjonalnie złożone, trudne do efektywnego stosowania i nie wpływają na jakość procesu oceny i monitorowania niezależności.

Przede wszystkim proponowana zmiana nadal zakłada prymat oświadczenia jako generalnego instrumentu potwierdzania niezależności, co pozostaje w sprzeczności z nowoczesnym, systemowym podejściem wynikającym ze Krajowego Standardu Kontroli Jakości 1 (dalej KSKJ1).

System zarządzania jakością, zgodny z KSKJ1, zakłada:

- identyfikację i ocenę ryzyk związanych z niezależnością,
- wdrażanie odpowiednich mechanizmów i polityk,
- działania edukacyjne i organizacyjne kształtujące kulturę niezależności,
- skuteczne mechanizmy monitorowania i reagowania na nieprawidłowości,
- dowodowe potwierdzanie przestrzegania wymogów etycznych i regulacyjnych.

Kluczowym tutaj jest, że taki system nie zapewnia absolutnej pewności, ale tworzy środowisko, w którym niezależność jest rozumiana przez wszystkich pracowników, monitorowana i egzekwowana w sposób racjonalny i adekwatny do ryzyk właściwych danej firmie audytorskiej, w tym dla specyfiki przeprowadzanych badań. To kontekst systemowy, a nie wymuszone normą prawną oświadczenie, buduje zaufanie do wykonywanych usług i ich jakości.

Oświadczenie, nawet formalnie podpisane, nie jest narzędziem zapewniania niezależności – nie diagnozuje zagrożeń, nie umożliwia reakcji, nie daje mechanizmu zapobiegania. W praktyce, takie

oświadczenie ma wyłącznie charakter deklaracyjny i może jedynie stanowić narzędzie do późniejszego przypisania odpowiedzialności indywidualnej, co stoi w sprzeczności z ideą systemu zarządzania jakością opartego na prewencji, kulturze etycznej i stałym monitoringu.

Z tych powodów, proponowane zmiany art. 74 ust. 2 należy ocenić krytycznie. Utrzymują one błędne założenie, że niezależność można zapewnić poprzez deklarację, w szczególności deklarację złożoną w określonym momencie, zamiast poprzez realne procesy, procedury i mechanizmy organizacyjne.

Usunięcie obecnego przepisu art. 74 ust. 2 UoBR w całości nie spowoduje żadnego uszczerbku w zakresie jakości i niezależności wykonywanych przez firmy audytorskie badań z uwagi na istnienie innych stosownych przepisów i regulacji obowiązujących zarówno firmy, jak i osoby zaangażowane w świadczenie usług profesjonalnych. Jednocześnie pozwoli to - bez żadnego uszczerbku dla jakości i niezależności badań - na znaczną redukcję kosztów o charakterze stricte compliance, które obecnie ponoszone są przez firmy audytorskie, organ nadzoru i sądy administracyjne oraz powszechne.

Implementacja Dyrektywy 2006/43/WE dla swojej poprawności nie wymagała wprowadzenia tego typu oświadczeń. Usunięcie przepisu art. 74 ust. 2 UoBR nie przyniesie więc żadnego uszczerbku poprawności jej implementacji. Jednocześnie należy zaznaczyć, że składanie odrębnych oświadczeń o niezależności biegłego rewidenta i innych członków zespołu oraz firmy audytorskiej jest zbędną nadregulacją biorąc pod uwagę, że:

- biegły rewident w swoim sprawozdaniu z badania jednoznacznie potwierdza niezależność swoją, członków zespołu oraz firmy audytorskiej, w ramach której działa,
- w komunikacji z osobami odpowiedzialnymi za nadzór biegły rewident oraz firma audytorska stwierdzają swoją niezależność. W szczególności dotyczy to sytuacji badanych JZP, dla których art. 11 Rozporządzenia 537/14 wymaga wydania sprawozdania dodatkowego dla Komitetu Audytu, w którym zawarte są stosowne informacje dotyczące niezależności,
- ponadto w praktyce kwestia niezależności jest potwierdzana w umowie pomiędzy firmą audytorską, a badanym podmiotem, a także - co jest powszechną praktyką - potwierdzana pisemnie na żądanie Komitetów Audytu (lub innych organów sprawujących nadzór),
- firmy audytorskie mają mechanizmy, w ramach których wszyscy pracownicy firmy regularnie, co najmniej raz w roku, składają oświadczenia o niezależności w stosowny, przewidziany danym systemem sposób.

Pozytywnie oceniamy proponowaną zmianę - art. 64 ust. 1 pkt 2a, mówiącą już w pewnym stopniu o wdrożeniu odpowiednich systemowych rozwiązań i mechanizmów oceny i monitorowania wymogów niezależności, chociaż obecne wymogi naszym zdaniem w już regulują kwestię na poziomie organizacyjnym firmy. Art. 64 pkt. 3 UoBR mówi bowiem o konieczności wprowadzenia i funkcjonowania rozwiązań organizacyjnych zapobiegających zagrożeniom dla niezależności firmy audytorskiej oraz biegłych rewidentów działających w jej imieniu, a także mających na celu wykrywanie zagrożeń, ich eliminowanie lub zarządzanie nimi oraz ich ujawnianie przed przyjęciem lub kontynuowaniem zlecenia badania, usługi atestacyjnej innej niż badanie lub usługi pokrewne. To właśnie na tym poziomie – projektowania i wdrażania skutecznych mechanizmów – powinny się koncentrować obowiązki firm audytorskich.

W naszym przekonaniu zaproponowane uzupełnienie 64 ust. 1 powinno, nawiązując bezpośrednio do wymagań KSKJ1, odnosić się do firmy audytorskiej i wszystkich pracowników firmy audytorskiej i wymagać wdrożenia systemowych mechanizmów oceny i monitorowania niezależności, jednocześnie pozostawiając firmom audytorskim możliwość jak najlepszego dostosowania procedur i mechanizmów w tym zakresie do swojej skali działalności, specyfiki i specyfiki realizowanych projektów. Proponowane przez nas uzupełnienie brzmi:

„2a) procedury dokumentowania oceny spełniania wymogów niezależności, o których mowa w art. 69–73, przez członków zespołu wykonującego badanie zgodnie z wymogami krajowych standardów zarządzania jakością.”

Załącznik 3 - Proponowane zmiany dotyczące naruszeń o znikomej szkodliwości przez Rady Nadzorcze i Komitety Audytu.

Obowiązująca UoBR zawiera bezwzględny nakaz wszczęcia postępowania administracyjnego wobec członków organów, w tym członków Rad Nadzorczych (RN) lub Komitetów Audytu (KA) za nieprzestrzeganie przepisów dotyczących np. powołania, składu i funkcjonowania komitetu audytu, choćby przewinienie po stronie KA było znikome. Taki bezwzględny nakaz wynika z konstrukcji art. 192. 1, który stanowi:

„Jednostka zainteresowania publicznego, członek jej zarządu lub innego organu zarządzającego lub rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego, lub komitetu audytu lub odrębnego komitetu, o którym mowa w art. 128 ust. 1b, oraz podmioty z nimi powiązane oraz powiązane strony trzecie, o których mowa w art. 23 ust. 3 akapit drugi lit. c rozporządzenia nr 537/2014, podlegają karze administracyjnej za naruszenie przepisów ustawy lub rozporządzenia nr 537/2014 nakładanej przez Komisję Nadzoru Finansowego (...).”

Projekt UD257 przewiduje niestosowanie kar administracyjnych (nie wskazując wprost, iż w takich przypadkach postępowania administracyjnego nie wszczyna się, jednak brzmienie przepisu implikuje taki wniosek, zważywszy na to, że przy braku możliwości ukarania, wszczęcie postępowania byłoby co najmniej niezasadne). Przewiduje to proponowany art. 190. 1. zgodnie z którym:

„Firma audytorska i osoby, o których mowa w art. 182 ust. 2, nie podlegają karze administracyjnej, o której mowa w art. 183 ust. 1 tej ustawy, w przypadku, gdy waga naruszenia, o którym mowa w art. 182 ust. 1, jest:

1) znikoma albo

2) niska oraz wykonano obowiązek zagrożony karą lub zaprzestano naruszenia prawa.”

Analogicznego rozwiązania dotyczącego wprowadzenia warunkowych podstaw do niewszczyniania postępowania administracyjnego, gdy waga naruszenia jest znikoma lub niska, nie przewidziano dla organów JZP, w tym członków RN i KA.

Rekomendacja: analogiczne rozwiązanie jak przewidziane w art. 190 należy rozciągnąć na organy JZP w przypadku znikomości naruszenia lub jego niskiej wagi, przy spełnieniu przesłanek dodatkowych, takich jak wskazane w proponowanym przepisie (art. 190).

Należy dodać, iż rozwiązanie to służyć będzie ekonomice procesowej i prowadzeniu spraw w sprawach istotnej wagi dla rynku kapitałowego. Ponadto dotychczasowe rozwiązanie dotyczące stosowania sankcji jest typowym przykładem tzw. „gold platingu”.